

SEV DROPIE

V srdci Žitného ostrova, najväčšieho riečného ostrova Európy, sa nachádza Stredisko environmentálnej výchovy SAŽP Dropie. Vzdialenosť od najbližšieho mesta Kolárovo je cca 10 km. Areál strediska obklopuje Chránené vtáčie územie Ostrovné lúky poskytujúce životný priestor naturovým druhom – sokolovi červenonohému, labtuške poľnej, strakošovi kolesárovi a mnohým ďalším.

Programy

Ponúkame zaujímavé environmentálne programy pre všetky stupne a druhy škôl, ale aj pre rodiny s deťmi a verejnosť. Zážitkovou formou a zábavnými aktivitami deti objavujú tajomný svet Žitného ostrova. Ponúkané programy sú **jednodňové** alebo **pobytové** a je potrebné objednať si ich minimálne 1 týždeň vopred. Pobytové programy sú limitované kapacitou ubytovne (40 osôb), areál však poskytuje výborné možnosti na ubytovanie vo vlastných stanoch. Za účelom oddychu, organizovania stretnutí a individuálnych programov v prírode je k dispozícii aj pre verejnosť.

• Jednodňové programy

– lektorované exkurzie

Putovanie po Dropom kráľovstve pre MŠ a I. stupeň ZŠ

Dĺžka exkurzie cca 2 hodiny, realizácia v SEV Dropie (terénne oblečenie).

Po biotopoch (nielen) naturových druhov Žitného ostrova

Lektorovaná exkurzia pre II. stupeň ZŠ a SŠ zameraná na európsku sústavu chránených území Natura 2000, naturové druhy

Program *Envík* pre rodiny s deťmi umožní zážitkové spoznávanie okolitej prírody

rastlín a živočíchov na Žitnom ostrove, biotopy nížinnej krajiny a Chráneného vtáčieho územia Ostrovné lúky. Dĺžka exkurzie cca 3 hodiny, realizácia v SEV Dropie a v okolí (terénne oblečenie).

• Pobytové programy

Výprava na ostrov

Letný tábor Dobrodružstvo na ostrove – DNO 2011

Envík – víkendový program pre rodiny s deťmi predškolského veku

Pobytové programy sú zamerané na objavovanie skrytých tajov Žitného ostrova, spoznávanie všadeprítomných mokradí a vtáčích obyvateľov, porozumenie šepotu hlavových vrúb, objavovanie tradičných materiálov a histórie ostrova. Programy môžu byť troj- alebo viacdňové.

Výprava na ostrov je atraktívny trojdňový environmentálny program

Termíny všetkých akcií si môžete dohodnúť v mesiacoch apríl – október

Kontakt: SEV SAŽP Dropie, Kolárovska 30, 946 14 Zemianska Oľča, www.sazp.sk/SEV/dropie, sev-dropie@sazp.sk, Ing. Katka Béresová, +421 35 7896055, +421 905 314427, katarina.beresova@sazp.sk

Na túre s NATUROU treba mať Oči na stopkách

Slovenská agentúra životného prostredia počas Dňa životného prostredia 5. júna 2011 vyhlásila výsledky kampane a reportérskej súťaže pre školy **Oči na stopkách**.

Reportérska súťaž *Oči na stopkách* sa uskutočnila v školskom roku 2010/2011 v rámci edukačného programu Na túru s NATUROU, ktorý SAŽP ponúka základným a stredným školám už druhý školský rok. Program je zameraný na mapovanie biodiverzity prostredníctvom webového portálu www.snaturou2000.sk. Pedagógom poskytuje **moderný nástroj pre projektové vyučovanie** nielen v triednych kolektívoch, ale aj v školských kluboch alebo prírodovedných, environmentálnych či turistických krúžkoch.

Program Na túru s NATUROU je praktickým príkladom vhodného skĺbenia fenoménu dnešnej doby – internetu a štúdia v najvybavenejšej prírodovednej učebni – prírode. V rámci programu si žiaci spolu s učiteľmi vytvárajú prieskumné skupiny a priamo v prírode mapujú vybrané druhy fauny a flóry, tie bežné, ale aj európsky významné. Ich výskyt žiaci dokumentujú prostredníctvom foto/audio/video záznamov, ktoré vystavujú v interaktívnom prostredí portálu.

Po bezplatnej registrácii do programu získava každá prieskumná skupina edukačný balíček tlačených publikácií potrebných pre prácu s programom. Priamo na portáli sú k dispozícii atlasy mapovaných druhov rastlín a živočíchov s ich základnými charakteristikami. Pre malých prieskumníkov sú určené **Rozprávky Miroslava Sanigu**, v ktorých mapované zvieratká vystupujú ako rozprávkové postavičky. Výsledkom mapovania je galéria druhov, ktorú vytvárajú žiaci a učiteľia zo svojich fotografií, audio a video záznamov. Pozorovania prieskumných skupín sú sledované a analyzované tímom odborníkov, ktorí garantujú vedeckú hodnotu výsledkov a zároveň žiakom pomáhajú pri správnej identifikácii jednotlivých druhov.

Štatistika školského programu Na túru s NATUROU (k 5. 6. 2011):

- otvorenie registrácie pre školy: február 2010
- počet zapojených škôl: 70
- počet registrovaných prieskumných skupín: 90
- počet zapojených žiakov a učiteľov: vyše 530
- počet mapovaných lokalít: 145

Prieskumná skupina Boričkovia z Borského Mikuláša

Najaktívnejšie prieskumné skupiny v šk. r. 2010/2011:

- Chebip – Základná škola s materskou školou, Vagonárska, Poprad
- Snežienky – Základná škola s materskou školou, Komenského, Poprad
- Sviťania z Mierovky – Základná škola, Mierová, Svit
- Žďanci – Základná škola, SNP Horná Žďaňa
- Zelení nadšenci – Spojená škola, Nižná
- Ochránari – Základná škola s MŠ, Čadca – Horelica
- Ekológovia – Základná škola s MŠ, Tušická Nová Ves
- Bobríci – Základná škola, Brodské
- Borničkovia – Základná škola, Záhorácka, Borský Mikuláš
- Ježkovia – Základná škola, Juhoslovanská 2, Košice – Sídliisko Ťahanovce
- Mladé Svište – Základná škola, Nižná brána 8, Kežmarok

Oči na stopkách – vyhodnotenie reportérskej súťaže

Súčasťou portálu je aj *Spravodajca Na túru s NATUROU*, v ktorom majú prieskumné skupiny možnosť svojimi článkami a fotografiami poukazovať na negatívne, ale aj pozitívne javy v prírode. Práve to je poslaním kampane *Oči na stopkách – otvárať ľuďom oči a odhaľovať pravdu o ich vzťahu k prírode*. Do súťaže sa mohli zapojiť všetci žiaci a učitelia registrovaní v programe vo forme prieskumných skupín. Prostredníctvom príspevkov zo škôl z celého Slovenska nastaviť zrkadlo „dospelákom“, ale aj svojim rovesníkom. Poukázať na to, že poškodzovanie životného prostredia nie je len jednou z okrajových senzácií v médiách. Odohráva sa každý deň v krajine okolo nás, v mestách, na uliciach...

Súťažilo 280 príspevkov vo forme textovej alebo fotografickej. Väčšina z nich mala negatívny podtón, a tak zrkadlo nastavené dospelákom, nie je veľmi príjemné... Je vidieť, že mnohým žiakom a ich učiteľom na životnom prostredí naozaj záleží a vedia rozoznať dobré od zlého, pekné od škaredého, správne od nesprávneho. **Všetky príspevky nájdete na portáli www.snaturou2000.sk v rubrike *Oči na stopkách*.** Najlepšie reportáže budú ocenené hodnotnými praktickými cenami, z fotografií bude zostavený nástenný kalendár *Oči na stopkách* a mnohé reportáže žiakov budú postupne uverejňované aj v *Enviromagazine*.

Výsledky reportérskej súťaže**Kategória REPORTÉRSKÉ OČI NA STOPKÁCH**

najlepšia reportáž o pozitívnom alebo o negatívnom správaní sa človeka k prírode
jednotlivci – žiaci:

1. miesto: **Natália Jordanová** (8. trieda): *Ako sme zachránili život*
prieskumná skupina: Hôrka, vedúca skupiny Mgr. Lucia Bossiová, Základná škola, Na Hôrke 30, 949 11 Nitra
2. miesto: **Veronika Berecinová** (6. trieda): *Nemí pamätníci*
prieskumná skupina: ekológovia, vedúca skupiny Ing. Eva Berecinová, Základná škola s MŠ, Tušická Nová Ves 64
3. miesto: **Veronika Katová** (4. trieda): *Kompostovanie*
prieskumná skupina: ekológovia, vedúca skupiny Ing. Eva Berecinová, Základná škola s MŠ, Tušická Nová Ves 64

prieskumné skupiny – vedúci skupín:

1. miesto: **Mgr. Alena Pišová**: *Takéto Vianoce by nás netešili* a séria článkov skupiny prieskumná skupina: Žďanci, Základná škola, SNP Horná Žďaňa
2. miesto: **RNDr. Danica Božová**: *Záchrana zraneného holuba* a séria článkov skupiny prieskumná skupina: Sviťania z Mierovky, Základná škola, Mierová 134, Svit
3. miesto: **Mgr. Hana Neoveská**: *Bobor a človek v prírode* a séria článkov skupiny prieskumná skupina: Bobríci, Základná škola, Brodské

Kategória BYSTROZRAKÉ OČI NA STOPKÁCH

tematicky najvýstižnejšia fotografia

jednotlivci – žiaci:

1. miesto: **Jakub Kotúč** (2. trieda): *Modelka jašterica* a súbor fotografií *Galéria u babky*

prieskumná skupina: Bystríkovia, vedúca skupiny Mgr. Lenka Bartáková, Základná škola, Košťany nad Turcom

2. miesto: **Petra Husáková** (2. trieda): *Ako kvitnú trnky*

prieskumná skupina: Zlaté ryby, vedúca skupiny Jaroslava Rybková, Základná škola s MŠ, Dostojevského 2616/25, Poprad

3. miesto: **Rút Turzáková** (9. trieda): *Návrat k predkom*

prieskumná skupina: Snežienky, vedúca skupiny Mgr. Eva Neupaverová, Základná škola s MŠ, Komenského 587/15, Poprad

prieskumné skupiny – vedúci skupín:

1. miesto: **Mgr. Alžbeta Slavkovská**: *Kopa odpadu*

prieskumná skupina: Chebip, Základná škola s MŠ, Vagonárska 1600/4, Poprad

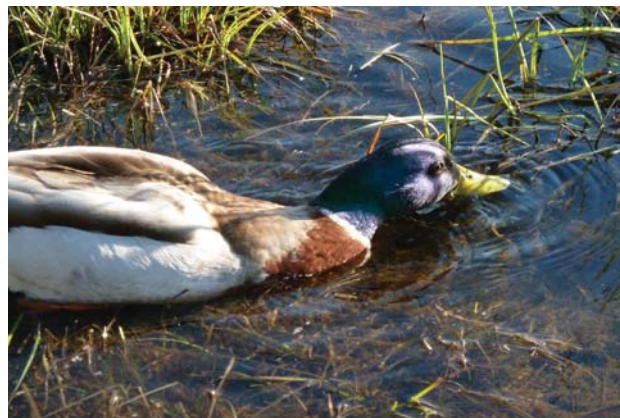
2. miesto: **Mgr. Ľubica Budayová**: súbor fotografií: *Pomoc prírode, Čistíme brehy Žehrice*

prieskumná skupina: 5. B a 7. A, Základná škola, Komenského 6, Spišské Vlachy

3. miesto: **Mgr. Daniela Grechová**: *Vypálený krmelec* + súbor fotografií skupiny prieskumná skupina: Travertínkovia, Základná škola s MŠ, Vyšné Ružbachy

3. miesto: **Mgr. Daniela Grechová**: *Vypálený krmelec*

Bystríkovia majú aj takéto zábery

Kategória VELKÉ OČI NA STOPKÁCH

najviac uverejnených reportáží

1. miesto: prieskumná skupina **Snežienky**, vedúca skupiny Mgr. Eva Neupaverová, Základná škola s MŠ, Komenského 587/15, Poprad
2. miesto: prieskumná skupina **Chebip**, vedúca skupiny Mgr. Alžbeta Slavkovská, Základná škola s MŠ, Vagonárska 1600/4, Poprad
3. miesto: prieskumná skupina **Sviťania z Mierovky**, vedúca skupiny RNDr. Danica Božová, Základná škola, Mierová 134, Svit

1. miesto: **Jakub Kotúč** (2. trieda): *Modelka jašterica*

Rudolf Navrátil

Slovenská agentúra životného prostredia
odbor environmentálnej výchovy a vzdelávania, manažér programu

Ako sme zachránili život

Natália Jordanová

8. trieda, Základná škola, Na Hörke č. 30, 949 11 Nitra

Skutočný príbeh o tom, ako sme zachránili jeden život pred krutosťou človeka. Dvíhal sa silný vietor, veľké tmavé mračná skrývali slnko. To akoby ešte z posledných síl nakúkalo a snažilo sa usledovať všetko to, čo sa v meste odohrávalo. A predsa bolo vo vzduchu cítiť blížiacu sa jeseň.

Kráčala som s Tami (ktorá je tiež v našom redakčnom tíme) z jazykovej školy, ohovárajúc nášho anglického lektora Shauna. Občasný výbuch smiechu nám nedovolil sa ani nadýchnuť, ale klebety boli klebety. Na pár sekúnd sme stíchli, to v tom momente, keď sme mali prejsť cez cestu na druhú stranu. Spozorneli sme, keď sme začuli akúsi píšťalku.

„Starí známi Indiáni,“ povedala som. „Cvrlíkajú pred Tescom,“ odpovedala Tami, „a ak mám povedať pravdu, celkom sa mi tá hudba páči!“ Lenže píšťalka o chvíľu nebolo počuť, dokonca ani hudbu, ani spev. Asi sa nám to zdalo. To máme z toho chichotu! Pomysleli sme si.

Už nám asi preskakuje! Obe sme sa na seba pozreli, lebo sme opäť začuli píšťalku. Zvláštnu, ale zreteľne kľučiacu. „Tu niečo je!“ opatrne som zašepkala. „Aj mne sa zdá,“ otočila hlavou Tami a snažila sa očami prehladať okolie. Hľadali sme v tráve, pri stromoch... a nič. Tamara dostala šialený nápad. Začala behať okolo kontajnerov a do každého nakúkala ako bezdomovkyňa. S nedôverou som ju sledovala, mala som pocit, že všetci na nás pozerajú. Ani sa tomu nečudujem! Keď som si uvedomila, že Tamara sa nevzdá, do posledného kontajnera som pozrela spolu s ňou. Zhrozili sme sa! Hľadeli sme do úžasných, nádherných, čiernych očiek nešťastného malého šteniatka. Ledva žilo. Bolo slabé, opustené, uzimené.

„To je... to je čo za človeka?!“ vyšlo zo mňa. „To je pes!“ okríkla ma Tami.

Tak toto som stopercentne rozoznala, ale nevedela som si predstaviť toho „chudáka,“ ktorý si toto šteniatko sem „odložil“. Bezradne sme sa na seba pozreli. Nemali sme ani peniaze, ani vodu, ani jedlo, iba učebnice z angličtiny, čipovú kartu a prázdnu fľašu od malinovky. Napadlo nás, že by šteniatko mohlo byť smädné. Tami sa rozhodla ísť do Tesca na nákup tekutiny bez peňazí. V hlave mi vrátilo, čo asi spraví... hádam by sa nepokúsila niečo ukradnúť...? Desila ma táto predstava, srdce urkutne bilo. Netrepežlivo som čakala so šteniatkom, čo sa z toho vyklúje. Zrazu som zbadala Tamaru utekať ako zmyslov zbavenú a mala som pocit, že budem musieť bežať aj ja, hlavne vtedy, keď vrazila do sklenených dverí. Tie sa jej totiž nestihli otvoriť! Našťastie prežili dvere aj Tami a keďže žiaden povel „nohy na plecia nezaznel“, tak som sa upokojila.

„Kde si ju zobrala?“ spýta-la som sa.

Flokla na mňa očami a povedala: „Hádam si nemyslíš, že by som to ukradla!? Si kompletná?“ Tami sa rozhodla načapovať vodu na WC, ale najprv musela prehovoriť „hajzelbabku“, ktorá strážila brány toaletky, aby ju tam pustila bez platby 20 centov. Podarilo sa!

Šteniatko sa napilo a spokojne začalo dýchať. „Čo s nim?“ „Ja už mám doma celú zoo a ešte k tomu aj brata!“ oznámila som sklamane. Tamin úškrnok znamenal jasnú odpoveď, v našej reči znamenajúcu „mama by sa zbláznila!“

Zavola-la som kamoške, ktorá mi onedlho poslala SMS-ku s telefónnym číslom do útulku. Ešte že je internet!!! Ujo z útulku prišiel asi o štvrt hodinky. Prezrel si psíka, či nie je zranený, a spontánne z neho vyšlo: „Tak, Táňa, rozlúč sa so svojimi záchrancami!“ Až cestou domov sme si uvedomili, že napriek tomu, že ujo nepoznal naše mená, oslovil nás dievčatá, šteniatko totiž dostalo meno z časti našich mien. TA ako Tami a ŇA ako Natália.

Malo by z tohto príbehu vyplývať nejaké ponaučenie? Áno. Vždy sa pozeraj do kontajnerov! Je to však to pravé? Nemali by sa niektorí zamyslieť nad svojím správaním? Žijeme tu a teraz!

Nemí pamätníci

Veronika Berecinová

6. trieda, Základná škola s materskou školou, Tušická Nová Ves č. 64

Žijem v prostredí, kde je krásna príroda. Páči sa mi, ako realizujeme niektoré vyučova-cie hodiny v teréne. Pozorujeme okolitú faunu a flóru. Určujeme druhy rastlín a živočíchov a rozmyšľame nad ich osudmi. Veľmi zaujímavé bolo pre mňa zistenie, koľko starých stromov sa nachádza v našom okolí.

Keď sme bežne prechádzali na bicykloch cez blízke obce – Tušice, Horovce Dvorianky,

Parchovany (okraje okresu Michalovce a Trebišov), málokedy nás napadlo zamyslieť sa, čo všetko prežili stromy. V blízkej obci Parchovany sú napríklad v starom parku 3 tristo-ročné duby. Je tam aj náučný chodník s ďalšími starými vzácnymi drevinami, ako sú platany, gaštany. V ďalšej blízkej obci Dvorianky je starý 100-ročný orech, agáty a jasene.

Stalo sa však aj to, že v máji 2010 sme boli od-foto-grafovať starý gaštan v obci Horovce v jednom súkrom-nom dvore a o 2 týždne ho občania vyrúbali. Bola to asi posledná fotografia tohto ži-vého stromu. Podobne skon-čili aj staré lipy na cintoríne v malebnej obci pri rieke Topľa Božičice. Mapovali sme, ako prebieha fenológia týchto lie-čivých líp veľkolistých počas vegetácie – kedy sa objavili listy, kedy stromy zakvitli a kedy sa dali zbierať kvety na sušenie. Keď sme tam prišli v jeseni od-foto-grafovať stav stromov, už sme tam žiadne nenašli, len holé rúbanis-ko. Krásne lipy, ktoré boli ozdobou cintorína, dovolili občania nezmyselne vyrúbať (vlastne sa ich nikto nepýtal). Ešte že tam zostal aspoň 150-ročný pagaštan konský, ktorý mal tabuľku „zákonom chránený“.

A takto sa správajú nezodpovedne k prírode mnohí dospelí. Preto mu-síme mať „oči na stopkách“ a upozorňovať na tieto bezočivé zásahy. Keď prírodu necháme ísť svojou cestou, ona sa nám odvdáči. Človek by mal najprv porozmýšľať, zvažovať a potom rezať.

Kompostovanie

Veronika Katová

4. trieda, Základná škola s MŠ, Tušická Nová Ves č. 64

Ľudia v dedinách majú väčšie záhrady alebo okrasné plochy, odkiaľ buriny a zvyšky zeleniny často vynášajú na vozíčkoch a aj vlečkami za domy na poľné cesty. Mohli by pritom doma všetko kom-postovať a vyrobiť si za pár rokov kvalitnú zeminu. Nemuseli by kupovať umelé chemické hnojivá. Ale je tu jeden háčik. Nemôžu byť leniví a musia rozmyšľať. Je ľahšie sa zvyškov zbaviť.

Ale ešte horšie je pálenie odpadkov v dedine. Aj keď všetci vedia, že je to zakázané, potajomky podvečer sa v dedinách pravidelne vznášajú kúdo-ly dymu. Človek je bezohľadný k sebe aj k živočíchom, ktoré žijú v pôde. Škrtnutím zápalky strácajú šancu na život. Ľudia doma nepália len odpad, ale zapalujú aj suchú trávu a slamu, ktoré by mohli zaorať, keď ich nepotrebuju.

Aj v škole máme kompostovisko. Starší žiaci vy-robili drevené ohrady, kde nosíme zo zeleninového polička a záhrady zvyšky rastlín, trávu a malé ko-náre. Niekedy túto hmotu polievame, aby nebola celkom suchá, poprehadzujeme. Po určitom čase sa všetko rozloží a máme zeminu. Preosejeme ju a používame na presádzanie izbových kvetín alebo ju dávame naspäť na skalky a na polička, kde pestujeme zeleninu. Je to rozumný spôsob hnojenia bez chemických umelých hnojív, ale k tomu je potrebná trpezlivosť. Možno my mladší budeme musieť viac chrániť naše okolie ako naši rodičia

www.snaturou2000.sk

rubrika Oči na stopkách

